

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: 11/ 0 0 2 7 2 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 FEBR 07.		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda: <i>lu!</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott országgyűlési képviselők (kapcsolattartó: Tordai Bence országgyűlési képviselő, elérhetőség: Barankovics István Irodaház, 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19., e-mail: tordai.bence@parlament.hu) Magyarország Alaptörvényének 24. cikk (2) bekezdés e) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdése alapján kezdeményezzük, hogy a t. Alkotmánybíróság

állapítsa meg

a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény

- 127/A. § (3) bekezdése,
- 132/F. § (6a)-(6d) bekezdései,
- 134. § (1) bekezdése,
- 145/B. § (2)-(4) bekezdései,
- 147. § (2) és (3) bekezdései,
- 159. § (8) bekezdése

alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

I. Támadott jogszabályi rendelkezések

A bírósági végrehajtás árverési rendszerének reformja

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) több rendelkezését módosította az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvény, amelyet az Országgyűlés 2020. július 3-án fogadott el (a továbbiakban: Módosító törvény).

A bevezetett új rendelkezések túlnyomó többsége 2021. január 1. napján lépett hatályba.

A Módosító törvény a Vht. ingó- és ingatlanárverésre vonatkozó szabályait tartalmilag a következőképp módosította.

Ingóárverés

A Vht. korábbi rendelkezései szerint legfeljebb a becsérték 35%-áig csökkentett összegért lehetett megvenni az ingóságot (Vht. régi 124. §). Ha az ingóságot nem sikerült elárverezni, akkor szükséges volt megismételni az eljárást. Ez egyben azt is jelentette, hogy a feleknek legalább 30 napjuk volt arra, hogy jogorvoslati jogukkal élni tudjanak.

A 2020. évi módosítás eredményeként ingóság esetén az árverési hirdetmény közlésétől számított

- 15. napig az ingóság kikiáltási árának legalább 75%-áért,
- 30. napig az ingóság kikiáltási árának legalább 50%-áért,
- 45. napig az ingóság kikiáltási árának legalább 25%-áért,
- 60. napig az ingóság kikiáltási árának csupán 1%-áért

tehető érvényes vételi ajánlat.

Összegezve tehát: az árverési eljárás szakaszolása miatt a felek jogainak gyakorlására nagyon szűk határidők vonatkoznak. Emellett akár a kikiáltási ár 1%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat. Így a módosítás eredményeként például lehetőség van arra, hogy egy 1.000.000 forint értékű gépjárművet akár 10.000 forint összegért árverezzenek el.

Ingyatlanárverés

A korábbi szabályozás szerint ingatlan árverésen történő értékesítésére 60 nap állt rendelkezésre. A hatályos szabályok szerint az ingatlanra az árverési hirdetemny közzétételétől számított

- 20. napig a lakó- és nem lakóingatlan kikiáltási árának legalább 90%-áért,
- 40. napig a lakóingatlan kikiáltási árának legalább 80%-áért, nem lakóingatlan kikiáltási árának legalább 70%-áért,
- 60. napig a lakóingatlan kikiáltási árának legalább 70%-áért, nem lakóingatlan kikiáltási árának legalább 50%-áért

tehető érvényes vételi ajánlat.

Változatlan a szabály, amely szerint a fogyasztóval kötött szerződésen alapuló követelés behajtása esetén legalább a kikiáltási ár 100%-ának megfelelő összeggel tehető vételi ajánlat bármely szakaszban. A 100%-os szabály alól azonban már kivételt jelent, ha újabb árverést tűznek ki. Ilyen esetekben 90% is lehet a vételár (Vht. 159. § (8) bekezdés).

Összegezve: ingatlanárverés esetén is már az első szakaszban, tehát 20 nap alatt lehet érvényes vételi ajánlatot tenni.

Az alábbiak szerint vetjük össze a Vht. módosítás előtti és a jelenleg hatályos rendelkezéseit, amelyek során megvastagított betűvel jelöltük a módosítással érintett részeket.

Vht. korábban hatályos rendelkezései	Vht. jelenleg hatályos, indítvánnyal támadott rendelkezései
Ingóárverés	
127/A. § (3) Ha a dolgot nem sikerült értékesíteni, 45 nap elteltével a végrehajtó a vételárat 15 napos határidőkkel fokozatosan a becsérték 35%-ára szállítja le . Ha az értékesítés sikertelen, nincs helye a végrehajtást kérő által történő átvételnek (134. §), az ingóságot vissza kell adni az adósnak	(3) Ha a dolgot nem sikerült értékesíteni, 45 nap elteltével a végrehajtó a vételárat 15 napos határidőkkel fokozatosan a becsérték 1%-ára szállítja le . Ha az értékesítés sikertelen, nincs helye a végrehajtást kérő által történő átvételnek (134. §), az ingóságot vissza kell adni az adósnak.
132/F. § (6) Az árverés az árverési hirdetemny közzétételét követő 30. napnak a végrehajtó által	(6) Az ingóárverés az árverési hirdetemny közzétételét követő 60. napnak a végrehajtó által

meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart, azzal, hogy ha az árverés befejezését megelőző öt percen belül újabb vételi ajánlat érkezik, az árverés időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik. Az árverés befejezésének időpontjában az elektronikus árverési rendszer a licitnaplót automatikusan lezárja és közzéteszi abban a lezárás időpontját, azt, hogy az árverési hirdetmény a közzétételi időtartam hány százalékában volt elérhető a felhasználók számára, és azt a kezdő és befejező időpontot, amelyek között a hirdetmény nem volt elérhető a felhasználók számára

meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. **(6a) Az árverés első szakasza az árverési hirdetmény közzétételét követő 15. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. Az első szakaszban legalább a kikiáltási ár 75%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat. Ha az első szakaszban érvényes vételi ajánlat érkezik, az árverés nem lép a következő szakaszába. Ha az árverés első szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, az első szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.**

(6b) Ha az árverés első szakaszában nem érkezik érvényes vételi ajánlat, a rendszer automatikusan továbblép az árverés következő szakaszába, amely az árverési hirdetmény közzétételét követő 30. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. A második szakaszban legalább a kikiáltási ár 50%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat. Ha a második szakaszban érvényes vételi ajánlat érkezik, az árverés nem lép a következő szakaszába. Ha az árverés második szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, a második szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.

(6c) Ha az árverés második szakaszában nem érkezik érvényes vételi ajánlat, a rendszer automatikusan továbblép az árverés következő szakaszába, amely az árverési hirdetmény közzétételét követő 45. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. A harmadik szakaszban legalább a kikiáltási ár 25%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat. Ha a harmadik szakaszban érvényes vételi ajánlat érkezik, az árverés nem lép a következő szakaszába. Ha az árverés harmadik szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, a harmadik szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.

(6d) Ha az árverés harmadik szakaszában nem érkezik érvényes vételi ajánlat, a rendszer automatikusan továbblép az árverés következő szakaszába, amely az árverési hirdetmény közzétételét követő 60. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. A negyedik szakaszban

	<p>legalább a kikiáltási ár 1%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat. Ha az árverés utolsó szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, az utolsó szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.</p>
<p>134. § (1) Ha az ingóságot nem sikerült értékesíteni, a végrehajtást kérő az ingóságot a becsérték 35%-ának megfelelő összeg fejében átveheti.</p>	<p>134. § (1) Ha az ingóságot nem sikerült értékesíteni, a végrehajtást kérő az ingóságot a becsérték 1%-ának megfelelő összeg fejében átveheti.</p>
<p>Ingtatlanárverés</p>	
<p>145/B. § A 132/F. § (6) bekezdésének az árverés időtartamára vonatkozó rendelkezését az ingatlanárverés során azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az árverés az árverési hirdetmény elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában történő közzétételét követő 60. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart; ha az árverés befejezését megelőző öt percen belül újabb vételi ajánlat érkezik, az árverés időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.</p>	<p>145/B. § (1) Az ingatlanárverés az árverési hirdetmény közzétételét követő 60. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart.</p> <p>(2) Az árverés első szakasza az árverési hirdetmény közzétételét követő 20. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. Ha az első szakaszban érvényes vételi ajánlat érkezik, az árverés nem lép a következő szakaszába. Ha az árverés első szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, az első szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.</p> <p>(3) Ha az árverés első szakaszában nem érkezik érvényes vételi ajánlat, a rendszer automatikusan továbblép az árverés következő szakaszába, amely az árverési hirdetmény közzétételét követő 40. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. Ha a második szakaszban érvényes vételi ajánlat érkezik, az árverés nem lép a következő szakaszába. Ha az árverés második szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, a második szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.</p> <p>(4) Ha az árverés második szakaszában nem érkezik érvényes vételi ajánlat, a rendszer automatikusan továbblép az árverés következő szakaszába, amely az árverési hirdetmény közzétételét követő 60. napnak a végrehajtó által meghatározott, 8 és 20 óra közé eső órájáig tart. Ha az árverés harmadik szakaszának befejezését megelőző öt percen belül érvényes vételi ajánlat érkezik, a harmadik szakasz időtartama ezen vételi ajánlattételtől számított öt perccel automatikusan meghosszabbodik.</p>

<p>147. § (2) Az ingatlanra – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – legalább a kikiáltási ár felének megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat</p>	<p>(2) Az ingatlanra – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – az árverés a) első szakaszában legalább a kikiáltási ár 90%-ának, b) második szakaszában legalább a kikiáltási ár 70%-ának, c) harmadik szakaszában legalább a kikiáltási ár felének megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat.</p>
<p>(3) Lakóingatlanra legalább a kikiáltási ár 70%-ának – fogyasztóval kötött szerződésen alapuló követelés behajtása esetén legalább a kikiáltási árának – megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat, ha az adósnak ez az egyetlen lakóingatlana, lakóhelye ebben van, és a végrehajtási eljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt.</p>	<p>(3) Lakóingatlanra az árverés a) első szakaszában legalább a kikiáltási ár 90%-ának, b) második szakaszában legalább a kikiáltási ár 80%-ának, c) harmadik szakaszában legalább a kikiáltási ár 70%-ának, d) mindhárom szakaszában fogyasztóval kötött szerződésen alapuló követelés behajtása esetén legalább a kikiáltási ár 100%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat, ha az adósnak ez az egyetlen lakóingatlana, lakóhelye ebben van, és a végrehajtási eljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt.</p>
<p>159. § (8) Fogyasztóval kötött szerződésen alapuló követelés behajtása esetén, ha a lakóingatlan folyamatos árverezése iránti hirdetmény közzététele óta egy év eltelt, és a lakóingatlant még nem értékesítették, a végrehajtó az újabb árverést úgy tűzi ki, hogy a lakóingatlanra legalább a kikiáltási ár 90%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat.</p>	<p>159. § (8) Fogyasztóval kötött szerződésen alapuló követelés behajtása esetén, ha a lakóingatlan folyamatos árverezése iránti hirdetmény közzététele óta egy év eltelt, és a lakóingatlant még nem értékesítették, a végrehajtó az újabb árverést úgy tűzi ki, hogy a lakóingatlanra legalább a kikiáltási ár 90%-ának megfelelő összeggel tehető érvényes vételi ajánlat az árverés mindhárom szakaszában.</p>

Indítványozók az ingatlanárverés szabályai kapcsán megjegyzik, hogy nem minden olyan ingatlan minősül lakóingatlannak, amely emberek lakhatására szolgál.

A Vht. 147. § (4) bekezdése szerint az ingatlanárverési szabályok alkalmazásában lakóingatlannak kell tekinteni a lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlant a hozzá tartozó földrészlettel, ha arra használatbavételi engedélyt adtak ki [(a) pont], valamint az ingatlan-nyilvántartásban tanyaként feltüntetett lakó-, illetőleg gazdasági épület, épületcsoport és az azonos helyrajzi szám alatt hozzá tartozó föld együttesét feltéve, hogy az adósnak ez az egyetlen lakóingatlana, lakóhelye ebben van, és a végrehajtási eljárás megindítását megelőző 6 hónapban is ebben volt [(b) pont].

Ha a Vht. 147. § (4) bekezdése szerinti feltételek nem állnak fenn, akkor az ingatlant annak ellenére nem lakóingatlanként árverezik el akár a kikiáltási ár felének megfelelő összeggel, hogy az emberek lakhatására szolgál.

Jogalkotói indokolás

Az indítvánnyal támadott jogszabályi rendelkezésekhez fűzött jogalkotói indokolás szerint a törvénymódosítás célja az eljárás gyorsítása, valamint a végrehajtás költségeinek csökkentése volt az alábbiak szerint:

„Az elektronikus ingóárverezés folyamatának lerövidítése, egyszerűsítése következtében a végrehajtási eljárások gyorsabbá és hatékonyabbá válnak, hiszen azon végrehajtási eljárások során, melyben ingó és ingatlan vagyon is lefoglalásra kerül, az ingatlan értékesítése iránt a végrehajtó sok esetben csak az ingóság értékesítését követően intézkedik, a fokozatosság elvére figyelemmel. A folyamat lerövidítése a végrehajtási eljárások gyorsaságának és hatékonyságának növelése mellett jelentős mértékű költségcsökkenést is eredményez, mivel az ingóárverés kétszeri vagy háromszori kitűzésének a költsége redukálódik egyszerire.” (...) „Az elektronikus ingatlan-árverezés folyamatának lerövidítése következtében a végrehajtási eljárások gyorsabbá és hatékonyabbá válnak. A folyamat lerövidítése a végrehajtási eljárások gyorsaságának és hatékonyságának növelése mellett jelentős mértékű költségcsökkenést is eredményez, mivel az ingatlan-árverés kétszeri kitűzésének a költsége redukálódik egyszerire.”¹

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata

A szegénységben élő embereknek ingyenesen jogi segítséget biztosító [REDACTED] 2020 októberében közérdekű bejelentéssel fordult az alapvető jogok biztosához, hogy vizsgálja meg az indítvánnyal támadott rendelkezések okozta alapjogi problémákat. Beadványában a közhasznú szervezet kérte a biztost, hogy kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a Vht. módosított szabályai Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát.²

2022. szeptember 22. napján az alapvető jogok biztosa országgyűlési képviselői kérdésre írásban,³ majd 2022. október 10. napján szóban adott válaszában tájékoztatta az Országgyűlést, hogy az indítvánnyal támadott rendelkezések tárgyában az „ombudsmani vizsgálat jelenleg is folyamatban van. Ezen vizsgálat a beérkezett beadványnak megfelelően kiterjed az árverezési szakasz lerövidítésére irányuló módosításoknak (árverési rendszer lépcsőzetessé tétele, második árverés kitűzési határidejének csökkentése), valamint az ingóárverések során a vételi ajánlat érvényességi korlátjának a becsérték 35%-áról 1%-ra történő leszállíthatóságának vizsgálatára és alapjogi értékelésére.” Egyebekben a biztos a tájékoztatás adását megtagadta, hivatkozással arra, hogy a folyamatban lévő eljárás majdani eredménye, az esetlegesen alkalmazandó ombudsmani intézkedés, így az Alkotmánybírósághoz való fordulás kérdése is a jelentés kibocsátását megelőzően – követve a több évtizedes ombudsmani gyakorlatot – nem hozható nyilvánosságra.

II. A támadott jogszabályi rendelkezések alkalmazásának társadalmi kontextusa

¹ Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvényhez – Indokolások Tára 2020/94.

² [REDACTED]

³ Iromány száma: K/1046/1.

<https://www.parlament.hu/irom42/01046/01046-0001.pdf>

Alulírott országgyűlési képviselők az eladósodott magyar családok helyzete ügyében fordulunk az Alkotmánybírósághoz.

Indítványunk alapjogi indoklása előtt szeretnénk megvilágítani az árverés miatti lakásvesztés társadalmi kiterjedtségét.

Az indítvány aktualitását adja, hogy a veszélyhelyzeti moratórium idén júniusban való megszűntetése után először alkalmazták az új árverési szabályokat maradéktalanul. A hivatalos statisztikai adatok alapján már most látható, hogy az árverés miatti lakásvesztés a társadalom széles rétegeit érinti. Mivel a méltó megélhetés költségei az infláció mértékével folyamatosan növekednek, a lakásvesztéssel fenyegetett családok száma várhatóan nőni fog a jövőben is.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a bírósági végrehajtás rendszerébe vetett egyébként sem magas társadalmi bizalom a tavalyi évi korrupciós cselekmények okán megrendült. Így a jogállamiság és a jogrendszerbe vetett bizalom megőrzése érdekében ösztönözni a társadalmi érdek lenne minél hamarabb tisztázni, hogy a bírósági végrehajtás új szabályai összhangban állnak-e az Alaptörvénnyel.

Ingtalanárverések társadalmi kiterjedtsége

A Magyar Bírósági Végrehajtói Kar a honlapján negyedévi bontásban közzéteszi az ingatlanokkal kapcsolatos egyes végrehajtási cselekményekről szóló statisztikáját.⁴

A közzétett adatok szerint 2016-ban 1734, 2017-ben 2350, 2018-ban 1928, 2019-ben pedig 2088 volt azon árverések száma, ahol az árverés tárgya lakóingatlan volt, és a kilakoltatásra váró lakók önként átadták a lakás birtokát a végrehajtónak vagy az árverési vevőnek. 2020-ban ez a szám 1115 volt.⁵

Ezen adatok nem tartalmazzák azon árverések számát, ahol – önkéntes birtokbaadás hiányában – ténylegesen sor került a lakók rendőri közreműködéssel való kilakoltatására. Az árverést követően rendőri közreműködéssel történő kilakoltatások számára vonatkozóan a Kar lényegében nem tett közzé adatokat, így a tulajdon- és egyben lakásvesztéssel leg súlyosabban érintettek száma ténylegesen nem ismerhető meg.

2021-re és 2022-re nézve a Kar egyik lakáskiürítési eljárásfajta kapcsán sem tett közzé adatokat, figyelemmel arra, hogy a 2020 márciusában elrendelt veszélyhelyzettel összefüggésben egyes időszakokban nem volt lehetőség természetes személyek tulajdonában álló lakóingatlanok árverése iránt vagy (lakóingatlani minőségtől függetlenül) ingatlan kiürítése iránt intézkedni.⁶

⁴ <https://mbvk.hu/category/statisztika/>

⁵ <https://mbvk.hu/wp-content/uploads/2022/08/Ingatlan-kiuritesek-szama-2016.-2022.-II.-felev.pdf>

⁶ 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a végrehajtással kapcsolatban teendő intézkedésekről (hatályos: 2020. március 24. – 2020. június 17.)

Az [redacted] sajtómegkeresésére a Kar közölte,⁷ hogy a kilakoltatási és árverési moratórium megszűnése utáni időszakban egy hónap alatt összesen több mint 1100, azaz naponta majdnem negyven ingatlant árvereztek el.

Időszak	Elárverezett ingatlanok száma (db)	Összérték (milliárd forint)
2020	8947	73,4
2021	4421	35,9
2022. június 15-ig	1036	9,1
2022. június 15.-július 15.	1188	11,8

Az [redacted] szerint „(a)rra vonatkozóan ugyan nincsen pontos statisztika, hogy az 1100 ingatlan közül hány volt lakóépület, azonban a korábbi adatok alapján arra lehet következtetni, hogy jelentős részüket lakásként használták.”

Mivel az adatok nem a lakásvesztéssel érintett személyek számát, hanem csak az ingatlanok számát mutatják, az ismertetett adatok sokszorososa lehet azon személyek – tipikusan családok – száma, akiket a hajléktalanság veszélye fenyegetett vagy fenyeget jelenleg is.

III. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Magyarország Alaptörvénye

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

I. cikk

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

XIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

2020. évi LVIII. törvény a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről (hatályos: 2020. június 18.-tól, végrehajtási szabályokra vonatkozó eltérő rendelkezések alkalmazandók 2020. július 1-ig)

112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről (hatályos: 2021. március 8. - 2021. november 30.)

2021. évi XCIX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról (hatályos: 2021. december 1-jétől)
229/2021. (V. 5.) Korm. rendelet az ingatlanok árverezésére és kiürítésére a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó eltérő intézkedésekről (hatályos: 2021. május 6. – 22. május 31.)

7

XXVIII. cikk

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

IV. A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvényellenességének indokolása

IV.1. Tulajdonhoz való jog

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapvető jogi oltalomban részesíti a tulajdont.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tulajdon alkotmányjogi oltalma az *értékgarancia* és a közérdekű korlátozás ismérvei mentén elsősorban az állam közhatalmi beavatkozásaival szemben nyújt védelmet.

Az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével, sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A tulajdonhoz való alapjog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi (3076/2017. (IV. 28.) AB-határozat, Indokolás, [50] bekezdés, megerősítve 8/2021. (III. 2.) AB-határozat, Indokolás [126] bekezdés).

Az Alaptörvény tulajdonhoz való jogként védi azokat a további jogosultságokat, amelyeket az Alkotmánybíróság az egyes esetek eldöntése kapcsán más alapvető jogokkal és alkotmányos értékekkel együtt szemlélve még a tulajdonjog alkotmányos védelmi körébe vont (15/2014. (V. 13.) AB-határozat). Ebből következik, hogy a korábban tulajdonként megszerzett (és így az alkotmányos tulajdonvédelem alatt álló) vagyoni jogi igényeket védi az Alaptörvény XIII. cikke (11/2020. (VI. 3.) AB-határozat, Indokolás [25] bekezdés). Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a várományok tulajdonjogi védelme tipikusan a magánszemélyek és az állam kapcsolatában merült fel (8/2021. (III. 2.) AB-határozat, Indokolás, [149] bekezdés).

Az Alkotmánybíróság a bírósági végrehajtás kapcsán elvi jelleggel megállapította „a jogállami keretek között működő végrehajtási jog célja nem az adós ellehetetlenítése, hanem az, hogy lehetőséget nyújtson arra, hogy a kötelező erejű hatósági határozatban foglaltaknak a legegyszerűbb, leggyorsabb és leghatékonyabb módon érvényt lehessen szerezni. Ennek megfelelően a végrehajtási jognak kellő egyensúlyokat és garanciákat szükséges tartalmaznia ahhoz, hogy mind az adós, mind a végrehajtást kezdeményező érdeke megfelelően érvényesülhessen (...)” (22/2013. (VIII. 19.) AB határozat, Indokolás {17}).

A Vht. támadott rendelkezései a bírósági végrehajtási eljárás kötelezettjének alapvető jogát érintik, mivel az árverés révén az adós egy vagy több vagyoneleme állami közhatalom gyakorlása útján kerül értékesítésre, amely közhatalmi eljárás az adós vagyonelem feletti tulajdonjogának megszűnéséhez vezet.

A bírósági végrehajtás útján való árverés azonban nemcsak az adós mint kötelezett alapvető jogát érinti, hanem a követelését érvényesítő végrehajtást kérő tulajdonhoz való jogát is, mivel a bírósági végrehajtás – így pedig az árverés – célja éppen a végrehajtást kérő vagyoni jogi igényének – közhatalmi eszközök segítségével való – kielégítése.

Mind az adós, mind pedig a végrehajtást kérő esetében a tulajdonhoz való jog *korlátozásáról* van szó, mivel az indítvánnyal támadott rendelkezések alapján az adós végrehajtás alá vonható vagyoneleme felett a tulajdonjoga megszűnik. Ezzel egyidejűleg a végrehajtást kérő vagyoni jogi igénye mint várományhoz fűződő tulajdoni joga is korlátozásra kerül, mivel az érvényesített követelés mértékétől függetlenül kerül sor az árverési vételár %-os meghatározására.

Az alapjog korlátozásáról az indítvánnyal támadott jogszabályi rendelkezések, azaz törvény rendelkezik, így az alapjogkorlátozás I. cikk (3) bekezdés első mondata szerinti formai feltétele teljesül.

Indítványozók szerint azonban az I. cikk (3) bekezdés második mondata szerinti tartalmi feltételek nem állnak fenn, mivel nem azonosítható sem olyan alkotmányos jog, sem pedig olyan alkotmányos érték, amely az adós vagy a végrehajtást kérő tulajdoni várományos tulajdonhoz való jogának korlátozását igazolná.

A bírósági végrehajtási eljárás célja – általában egy magánjogi – követelés törvény által szabályozott keretek között való kielégítése, a bírósági végrehajtáson belül az árverés célja pedig, hogy a lehető legmagasabb vételáron értékesítse az adós vagyonát.

A bírósági végrehajtási eljárás során két ellenérdekű fél vesz részt az eljárásban. Az eljárásban a végrehajtást kérő állami közhatalmi aktus által jogosnak elismert – és végrehajtható – követelése áll szemben a kötelezett tulajdonhoz való jogával. A bírósági végrehajtási eljárás tehát két fél érdekeinek összeütközését rendezzi.

Figyelemmel arra, hogy a bírósági végrehajtás célja a végrehajtást kérő vagyoni igényének kikényszerítése, kizárólag a követelést érvényesítő fél joga lehet olyan cél, amely az adós tulajdonhoz való jogának korlátozását igazolhatja.

Az indítvánnyal támadott rendelkezések alapján azonban az adós végrehajtás alá vonható tulajdonjoga úgy szűnhet meg vagyonelem felett, hogy tartozása – amely egyben a végrehajtást kérő követelése – a vagyonelem sikeres értékesítése ellenére észszerű időn belül sem csökken érdemben.

A jogszabály korábban már idézett jogalkotói indoklása szerint az indítvánnyal támadott rendelkezések elfogadásának célja a bírósági végrehajtási eljárások gyorsítása, valamint a végrehajtási költségek csökkentése volt.

Indítványozók szerint ezen célok nem igazolhatják az adós tulajdonhoz való jogának korlátozását, mivel nem tekinthetők alapvető jogoknak vagy alkotmányos értékeknek. Különösképpen igaz ez az indítvánnyal támadott rendelkezések esetében, amelyek nemcsak az adós jogát korlátozzák védendő jog vagy érték hiányában, de egyidejűleg a végrehajtást

kérő jogát is, amely az egyetlen igazolhatóan védendő alapjog lenne az adós alapjogkorlátozása során. Védett alapvető jog vagy alkotmányos érték hiányában a korlátozás szükségessége és arányossága, így az Alkotmánybíróság gyakorlatában kifejtett értékgarancia elvének érvényesülése sem vizsgálható.

IV.2. Tisztességes eljáráshoz való jog

IV.2.1. A végrehajtási kifogásra vonatkozó rendelkezésekkel összefüggésben

A Vht. jogorvoslati rendszerének alapvető instrumentuma a Vht. 217. § - 217/B. § szerinti végrehajtási kifogás, továbbá a Vht. 218. §-a szerinti, bíróság által a végrehajtás foganatosítása során hozott végzéssel szembeni fellebbezés. Végrehajtási kifogás tárgyában hozott végzéssel szembeni fellebbezés esetében a kifogás elbírálására vonatkozó rendelkezések, így az elbírálásra vonatkozó határidők megfelelően alkalmazandók. A Vht. 222. §-a értelmében a végrehajtási kifogásnak a végrehajtás foganatosítására nincs halasztó hatálya.

A Vht. 217. § (2) bekezdése értelmében a végrehajtási kifogást a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon belül, a végrehajtónál kell benyújtani, amelyet a végrehajtó 3 munkanapon belül továbbít a végrehajtást foganatosító bíróságra. A Vht. 217. § (3) bekezdése értelmében a bíróság ezt követően a kifogást legfeljebb 8 munkanapon belül megvizsgálja, szükség esetén hiánypótlást rendel el, átteszi vagy visszautasítja. A végrehajtó a bíróság iratok beszerzése iránti megkeresésének 8 munkanapon belül köteles eleget tenni. A bíróság ezt követően 45 napon belül végzésben dönt a végrehajtási kifogásról.

Az I. pontban ismertetettek szerint a Vht. módosított, árverésre vonatkozó rendelkezései lehetővé teszik, hogy az árverésre bocsátott ingó dolog 15 nap, ingatlan pedig 20 nap alatt értékesítésre kerüljön. Ezáltal könnyen előállhat olyan helyzet, hogy az árverésre bocsátott ingó dolog már azelőtt értékesítésre kerül, hogy a kifogás elbírálásra alkalmassá vált volna a végrehajtó iratszolgáltatásán keresztül, ingatlan esetében a bíróságnak pedig mindösszesen egy napja lenne a kifogás tárgyában dönteni. Azonban elbírálásra hiánypótlás nélkül is alkalmas kifogások esetében is jelentős időbeli különbség mutatkozik a kifogás bíróságra továbbítása és elbírálása, valamint az árverésre bocsátott ingó vagy ingatlan dolog értékesítése tekintetében.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”* Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogorvoslathoz való jog érvényesülésének alapvető alkotmányos követelményeivel.

Az Alkotmánybíróság 14/2015. (V. 26.) határozatában is megerősített következetes gyakorlata szerint: *„az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot.”*

Az Alkotmánybíróság 30/2017. (XI. 14.) határozatában foglalkozott a jogorvoslati határidő, valamint a jogorvoslati jog összefüggésével. A határozat értelmében: „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége.”

Az Alkotmánybíróság 18/2020. (VII. 21.) határozatában kifejezetten kiemeli: „az eljárás gyorsítása nem írhatja felül a jogorvoslati hatékonyságát”.

Az Alkotmánybíróság fentebb már idézett 22/2013. (VIII. 19.) határozatában kifejtette: „A jogállami keretek között működő végrehajtási jog célja nem az adós ellehetetlenítése, hanem az, hogy lehetőséget nyújtson arra, hogy a kötelező erejű hatósági határozatban foglaltaknak a legegyszerűbb, leggyorsabb és leghatékonyabb módon érvényt lehessen szerezni. Ennek megfelelően a végrehajtási jognak kellő egyensúlyokat és garanciákat szükséges tartalmaznia ahhoz, hogy mind az adós, mind a végrehajtást kezdeményező érdeke megfelelően érvényesülhessen, illetve a téves vagy törvénysértő végrehajtási cselekmények megelőzhetőek, kiküszöbölhetőek és hatékonyan orvosolhatóak legyenek. A megfelelő egyensúlyokat és garanciákat nélkülöző végrehajtási jog, amely egyúttal egyoldalúan előnyben részesíti egyik vagy másik fél érdekeit, ellentétben áll mind a tisztességes eljárás követelményével, mind a jogorvoslati joggal.”

Azzal, hogy a jogalkotó a Vht. árverésre vonatkozó rendelkezéseit úgy módosította, hogy azzal egy időben nem vizsgálta felül a jogorvoslatra, így a végrehajtási kifogás benyújtásának és elbírálásának határidejére vonatkozó határidőket, azokat nem hozta összhangba a felgyorsított árverés szabályaival, a Vht. által a végrehajtási kifogás keretében biztosított jogorvoslati eljárást kiüresítette, azt formálissá tette.

Azzal, hogy ingó dolog esetében felére, míg ingatlan esetében a harmadára rövidítette az értékesítés legkorábbi időpontját a jogorvoslati határidők, különösen a végrehajtási kifogás elbírálásának határideje módosítása nélkül, a jogalkotó az árverési szakaszba jutott végrehajtási eljárások tekintetében lényegében megszüntette a jogorvoslati jog alapvető jog érvényesülését, amely ezidáig a végrehajtási kifogáson keresztül biztosított volt.

A végrehajtási kifogás elbírálásának változatlan, hosszú, 45 napos határideje lehetetlenné teszi, hogy az valódi, hatékony jogorvoslatként szolgáljon, tekintettel arra, hogy az árverés során az értékesítés már a kifogás hiánypótlatása alatt, de mindenképpen a kifogás elbírálására nyitva álló határidőn belül megtörténhet.

Az Alkotmánybíróság 6/1998. (III. 11.) AB-határozatában úgy rendelkezett, hogy „a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás »méltánytalan« vagy »igazságtalan«, avagy »nem tisztességes«, azaz komplexen a végrehajtási eljárás összes aspektusát figyelembe véve kell elbírálni, hogy a normaszöveg megfelel-e az Alaptörvény által garantált tisztességes eljáráshoz való jognak.”

A jogorvoslathoz való alapvető jog biztosítása keretében a jogalkotónak körültekintő, óvatos mérlegelést kell végeznie, annak érdekében, hogy egyensúlyba hozza az egyes eljárások gyors és hatékony lefolytatásához fűződő közérdeket a jogorvoslathoz való joggal. Ebből fakadóan bármely, az eljárás gyorsítását szolgáló, az egyes eljárások határidőit és időtartamát érintő jogszabály-módosítás esetén a jogalkotónak ismételten mérlegelnie kell és újfent meg kell találnia az érzékeny egyensúlyt. Ezen mérlegelés követelménye jelenik meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt szükségesség-arányosság követelményében.

Az eljárás lefolytatásának határidejére vagy éppen a jogorvoslatra vonatkozó határidők egyoldalú módosítása könnyűszerrel megbonthatja ezt az egyensúlyt, sértve az eljárások gyors és hatékony lefolytatásához fűződő közérdeket vagy a jogorvoslathoz való alapvető jog érvényesülését. Éppen ezért vizsgálni kell, hogy a jogalkotó elvégezte-e a megkövetelt mérlegelést, tekintettel volt-e a szükségesség-arányosság követelményére. Tekintve, hogy a jogalkotó az eljárások gyors és hatékony lefolytatása érdekében módosította a Vht.-t, így szükségszerűen a jogorvoslathoz való jog korlátozásának irányába is lépéseket tett. Ezáltal a tesztet a jogorvoslathoz való jog tekintetében szükséges elvégezni.

A jogalkotó az alapjogkorlátozás tekintetében legitim célként az eljárások gyors és hatékony lefolytatását tartotta szem előtt, amelynek elérésére a határidő lerövidítése és ezáltal az eljárás felgyorsítása alkalmas eszköz. Az eljárás gyorsítására más alternatív, alapjogot kevésbé vagy nem korlátozó eszköz nem állt rendelkezésre, hiszen az árverési szakasz hosszát kizárólag a Vht.-ban foglalt határidők határozzák meg, így annak gyorsítása is csak a határidők rövidítésével lehetséges, ezáltal a jogorvoslathoz való jog korlátozása szükségesnek is tekinthető.

Az alapjogkorlátozás ugyanakkor nem felel meg az arányossági alteszt által támasztott követelményeknek. A jogalkotó a Vht. árverésre vonatkozó rendelkezéseit a szükséges mérlegelés újbóli elvégzése nélkül, az árverés gyorsítása tekintetében egyoldalúan módosította, durván felborította az érzékeny egyensúlyt, teljes mértékben feladva a jogorvoslathoz való alapvető jog védelmét. Az árverésre vonatkozó határidők módosításának következtében a végrehajtást kérők és az adósok hiába kívánják a végrehajtási kifogáson keresztül érvényesíteni alapvető jogukat, arra képtelenek, hiszen a bíróság döntése nem szolgálhat már számukra valódi, érdemi jogorvoslattal, az csupán utólag, az értékesítés megtörténtét követően kerül meghozatalra, ezzel alkalmatlanná válik arra, hogy a jogorvoslat alapvető funkcióját, azaz az okozott jogsérelem orvoslását ellássa, kiüresítve, formálissá téve a Vht. szerinti jogorvoslati jogot, ezzel teljes mértékben korlátozva a végrehajtást kérők és az adósok alapvető jogát.

Egy legitim cél elérése soha nem alapozhatja meg egy alapvető jog teljes mértékű korlátozását, eltörlését. Az ilyen korlátozás nem felelhet meg a szükségességi-arányossági teszt követelményeinek és így az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti alapjogkorlátozás szabályait megállapító rendelkezéseinek. Ezáltal minden ilyen korlátozás, mint ahogy a Vht. támadott rendelkezéseiben foglalt is, szükségszerűen alaptörvény-ellenes.

Összességében a jogalkotó a Vht. módosításával alaptörvény-ellenes helyzetet teremtett azzal, hogy az árverésre vonatkozó határidők lerövidítése során nem végezte el a szükséges alapjogi mérlegelést, és ezáltal a Vht. által biztosított jogorvoslatot kiüresítette, formálissá tette, a végrehajtást kérőket és az adósokat megfosztotta jogorvoslathoz való joguktól. Ebből

fakadóan a Vht. hivatkozott rendelkezései és ezeken keresztül a Vht. egésze nem felel meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti követelményeknek, továbbá nem rendelkezik azokkal az egyensúlyokkal és garanciákkal, amelyek az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogállami végrehajtási jog szükséges elemei. Ezáltal a Vht. hivatkozott rendelkezései, azok végrehajtási eljárásban való alkalmazása az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelméhez vezetnek, így alaptörvény-ellenesek.

IV.2.2. A végrehajtás felfüggesztésével összefüggésben

A fentiek mellett a Vht. tartalmaz olyan további garanciákat is, amelyek nem a jogorvoslathoz való jog részét képezik, ugyanakkor az adós méltányolható érdekeit védik.

A Vht. 48. § (3) bekezdés értelmében az adós az eljárás bármely szakaszában, így akár az árverés előtt, alatt vagy azt követően is kérheti a végrehajtási eljárást foganatosító bíróságtól, hogy méltányolható körülményeire tekintettel maximum hat hónapra függesse fel a végrehajtás foganatosítását. A kérelem elbírálására 15 napja van a bíróságnak, ugyanakkor a kérelem benyújtásának nincs halasztó hatálya.

Az Alkotmánybíróság fentebb is hivatkozott 22/2013. (VIII. 19.) határozata értelmében: „a végrehajtási jognak kellő egyensúlyokat és garanciákat szükséges tartalmaznia ahhoz, hogy mind az adós, mind a végrehajtást kezdeményező érdeke megfelelően érvényesülhessen”.

A végrehajtás méltányolható okokból történő ideiglenes felfüggesztése egyike ezeknek az egyensúlyoknak, garanciáknak, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy a kötelező erejű határozatok hatékony érvényesítése se hozhassa olyan krízishelyzetbe a végrehajtás alanyait, amelyet átmeneti, rendkívüli körülmények okán sem elhárítani, sem elkerülni nem tudnak. Az árverésre vonatkozó határidők I. pontban ismertetett rövidítése azonban olyan helyzetet teremt, amelyben a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem elbírálására csak a végrehajtás tárgyának értékesítése után kerül sor, ezzel figyelmen kívül hagyva az adós méltányolható körülményeit, így érdekeit, az adóst olyan krízishelyzetbe taszítva, amelyet átmeneti, méltányolható körülmények okán sem elhárítani, sem elkerülni nem tud.

Mindezek okán a Vht. támadott rendelkezései és azokkal összefüggésben a Vht. egésze nem felel meg a jogállami végrehajtási joggal szemben az Alkotmánybíróság által támasztott követelményeknek, így közvetlenül sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvét.

IV.3. A jogalkotás jogállami követelményei

Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiságból fakadó alkotmányos követelményekkel a jogalkotás tekintetében. Ilyen alkotmányos követelmény a kellő felkészülési idő, a normavilágosság követelménye, a közjogi érvényesség kritériumrendszere vagy a visszaható hatály tilalma. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint továbbá a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Jat.) nem minden rendelkezése alkotmányos jelentőségű, ezáltal nem minden rendelkezés sérelme vezet szükségszerűen alaptörvény-ellenességhez. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy ezen rendelkezések alkalmazása, megsértése közömbös a jogállami jogalkotás szempontjából. Az, hogy a Jat. nem minden rendelkezésének sérelme

vezet önmagában alaptörvény-ellenességhez, nem jelenti azt, hogy az ezen rendelkezéseknek való megfelelés nem is képezi vizsgálat tárgyát egy jogszabály alkotmányosságának megítélésakor. Ezen rendelkezések vizsgálata kiegészítő jelleggel feltétlenül szükséges, hiszen egy, a jogállamiságból fakadó, jogállami jogalkotásra vonatkozó alkotmányos követelmény sérelme soha nem önmagában áll, hanem számos, nem alkotmányos jelentőségű jogalkotási szabály megsértésével együtt vezetnek alaptörvény-ellenességhez, a sérelem ezen nem alkotmányos jelentőségű szabályok figyelmen kívül hagyásának következményeként következik be, azok megtartásával elkerülhető lett volna.

Ilyen, nem alkotmányos jelentőségű, ugyanakkor a jogállami jogalkotás szempontjából kulcsfontosságú rendelkezés a Jat. 17. § – 17/A. § szerinti előzetes hatásvizsgálati kötelezettség. Az, hogy a jogszabályoknak meghatározott, világos céljuk és ehhez kapcsolódó eszközrendszerük legyen, hatásaik kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek, a jogállami jogalkotás alapvető követelménye. Ennek a követelménynek a jogalkotó előzetes hatásvizsgálati kötelezettségének teljesítésével tud megfelelni. Ez az a kötelezettség, amely kötelezi a jogalkotót már a döntés-előkészítés szakaszában, hogy megfontolja a jogszabály megalkotásának szükségességét, felmérje annak várható hatásait és ezáltal kialakíthassa azt a cél- és eszközrendszert, amelyen keresztül a jogszabály megfelelhet a jogállami jogalkotás követelményrendszerének. Az, ha egy jogszabály valamely oknál fogva alaptörvény-ellenes, arra enged következtetni, hogy a jogalkotó ezt az előzetes mérlegelést nem vagy nem megfelelően végezte el, a jogszabály társadalomra, jogrendszerre gyakorolt hatását előzetesen nem mérte fel, annak az alkotmányos szövetbe való illeszkedését nem vizsgálta. Ezért – bár a Jat. hatásvizsgálati kötelezettséget előíró szabályai nem alkotmányos jelentőségűek, és megsértésük nem vezet önmagában alaptörvény-ellenességhez – az alkalmazásukra vonatkozó vizsgálat elengedhetetlen egy jogszabály alkotmányosságának megítélésakor. Ez a vizsgálat mutathat rá a jogszabály egyes, alkotmányos szempontból aggályos rendelkezéseinek megalapozottságára vagy megalapozatlanságára, arra a szempontrendszerre és mérlegelésre, amely az adott rendelkezések megalkotását megelőzte. Ez a vizsgálat mutathat rá arra, hogy a jogalkotó hogyan kívánta az alkotmányos szövedékbe és alapjogok rendszerébe beilleszteni az adott jogszabályt, és végső soron ez a vizsgálat képezheti a mérleg nyelvét abban a kérdésben, hogy az Alkotmánybíróságnak milyen erős eszközt kell alkalmaznia az alkotmányosság védelmében. Ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg a vizsgálat eredményeként, hogy az alaptörvény-ellenesség kiváltó okai között a Jat. nem alkotmányos jelentőségű rendelkezéseinek, így az előzetes hatásvizsgálati kötelezettségnek a figyelmen kívül hagyása is szerepelt, az alaptörvény-ellenességet a lehető legsúlyosabbnak kell minősítenie, és így a rendelkezésére álló legerősebb eszközzel kell ellene fellépnie, megsemmisítve az alaptörvény-ellenes jogszabályt. Ha azonban az Alkotmánybíróság azt találja, hogy az alaptörvény-ellenesség a jogalkotó gondossága és a Jat. nem alkotmányos jelentőségű rendelkezéseit betartó, jóhiszemű eljárása ellenére következett be, enyhébbnek minősítheti az alaptörvény-ellenességet, és orvoslására enyhébb, a jogrendszer egységét és stabilitását kímélő, a jogalkotó jóhiszemű együttműködését megkívánó eszközöket alkalmazhat, mint amilyen a jogalkotói mulasztás vagy éppen az alkotmányos követelmény megállapítása. A Jat. nem alkotmányos jelentőségű szabályainak alkotmánybírósági vizsgálat körébe történő bevonása továbbá erősítené azok érvényesülését, és orientálná a jogalkotót abban, miként szervezze úgy a döntés-előkészítési és jogalkotási folyamatot, hogy az csak a lehető legritkább esetben eredményezzen alaptörvény-ellenes jogszabályokat.

Azzal, hogy a jogalkotó a Vht. módosításakor a Vht. hivatkozott rendelkezései tekintetében nem teljesítette érdemben a Jat. 17. § – 17/A. § szerinti előzetes hatásvizsgálati kötelezettségét, és így annak keretében nem végezte el az árverés rövidített határidejének és a jogorvoslati határidőnek az egymásra vetítését, valamint a lehetséges legalacsonyabb árverési árnak és a végrehajtási eljárás céljának egymáshoz viszonyított vizsgálatát, közvetlenül előidézte a fent részletezett alaptörvény-ellenes állapot létrejöttét, azaz azt, hogy a Vht. támadott rendelkezései sértik a tulajdonhoz, valamint a jogorvoslatihoz való alapvető jogot.

A hatásvizsgálati kötelezettség érdemi teljesítésének elmulasztásával, valamint az alapjogsértő rendelkezések megalkotásával a jogalkotó összességében megsértette a jogállami jogalkotás alkotmányos követelményeit, ezáltal a Vht. támadott rendelkezései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvét.

V. Egyéb nyilatkozatok

Az indítványozók a közérdekből nyilvános adataik, így különösen az indítvány, valamint az indítványozó országgyűlési képviselők nevének közzétételéhez hozzájárulnak.

Budapest, 2023. február 3.

Tisztelettel,

Tordai Bence,

országgyűlési képviselő, és 17., 18., 19.,
20. és 21. oldalon részletezett, alábbi
országgyűlési képviselők:

Név:

Aláírás:

1. BEPŐ DÁVID

2. GELENCSEI FERENC

3. TOMPOS MÁRTON

4. SZABÓ MÁTYÁS

5. LÖCSI LAJCS

6. OROSZ ANNA

7. TÓTH ENDRE

8. FENEKÉ-CYRIL ANDRÁS

9. SEBŐK ÉVA

10. HAJNAL MIKLÓS

11. SZABÓ Tímea

12. SZABÓ REBEKA

13. TORDAI BENCE

14. FÁBOR ANDRÁS

15. BERKI SÁNDOR

16. DR. MELLÉR TAMÁS

17.

18.

Név:

Aláírás:

19. ARATC GERGELY LÁRÉ

20. BARKÓCZI BALÁZS

21. VEROJA ZSÓFI

22. SEBÁN-PETROVLI
LÁSZLÓ

23. KÁLMÁN OLGA

24. DÁVID FERENC

25. ORCZY ZSÓFI

26. KORTÁS LÁSZLÓ

27. BANJA LÁSZLÓ

28. KÖRÖS ANDREA

29. KÖRÖS TIBOR

30. GY. BÉMEH ERŐS

31. DR. VADAI ÁGNES

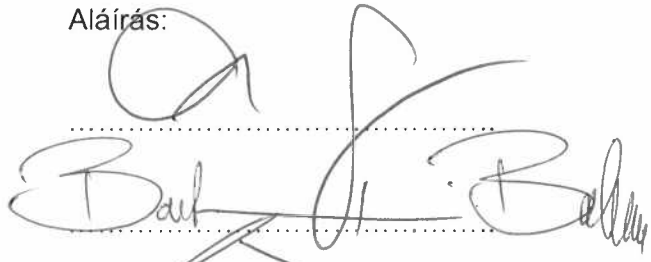
32. DR. OLÁI LÓRÁNT

33. GYURÁNY FERENC

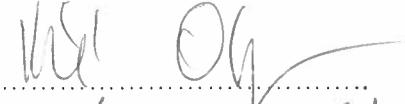
34.

35.

36.

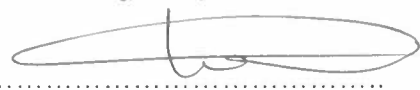

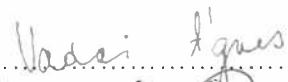

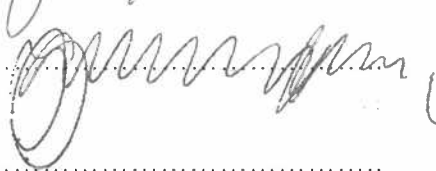

Név:

Aláírás:

37. DR. CÖTT BERTALOT

38. KOMJÁTHI IMRE

39. SZABÓ SÁNDOR

40. DR. HILLY ISTVÁN

41. DR. KAVAYGÓZI JÁNOS

42. HÍSZ ÉKÉNY JÉZSÓ

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

NÉV

Aláírás

1. Dr. Brenner Kólmán
2. Z. KARPÁTI DANIEL
3. VARGA FELENC
4. ANDER BALÁZS
5. Balassa Péter
6. Bencze Lajos
7. DUDÁS ROBERT
8. SAS ZOOLTÁN
9. DALUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY

Handwritten signatures for each name in the list above, written on a set of horizontal lines. The signatures are: 1. A stylized signature for Dr. Brenner Kólmán. 2. A signature for Z. KARPÁTI DANIEL. 3. A signature for VARGA FELENC. 4. A signature for ANDER BALÁZS. 5. A signature for Balassa Péter. 6. A signature for Bencze Lajos. 7. A signature for DUDÁS ROBERT. 8. A signature for SAS ZOOLTÁN. 9. A signature for DALUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY.

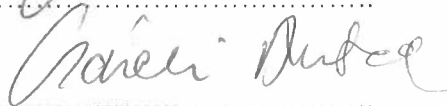
Név:

Aláírás:

73. UNGBER PÉTER

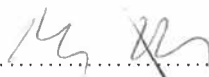
74. CSÁRDI ANTAL

75. KANÁSZ-NAGY MATE

76. BAKOS BERNADETT

77. DE KERESZTES LISZD IBRÁNY

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

